

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gitok eerste graad te KALMTHOUT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Pedagogisch geheel 30437-48991

Instellingsnummer 48991

Instelling Gitok eerste graad

Directeur Gert VAN GESTEL

Adres Kapellensteenweg 501 - 2920 KALMTHOUT

Telefoon 03-666.48.86

Fax 03-666.28.27

E-mail gitok1@gitok.be

Website <http://www.gitok.be>

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Kalmthout

Adres Kerkeneind 13 - 2920 KALMTHOUT

Scholengemeenschap SG GIB/GITOK

Adres Kapellensteenweg 112 - 2920 KALMTHOUT

CLB Vrij CLB Voor - en Noorderkempen

Adres De Zwaan 28 - 2930 BRASSCHAAT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 15-09-2016, 16-09-2016, 19-09-2016, 20-09-2016, 21-09-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 21-09-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 09-11-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Heidi DE NIEL

Teamleden Elly DE KEYSER, Marc D'HOOP, Jurgen HUS, Erwin
HUYBREGHTS, Alex MAES, David VROMANT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 ADMINISTRATIEVE SITUERING.....	5
2 SAMENVATTING	5
3 DOORLICHTINGSFOCUS	7
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
4.1.1.1 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037)	8
4.1.1.2 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan O/2/2010/013)	10
4.1.1.3 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	12
4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	13
4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
5.1 Leerbegeleiding.....	16
5.2 Evaluatiepraktijk	19
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
7.1 Wat doet de school goed?	25
7.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7.3 Wat moet de school verbeteren?	25
8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	26
9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE SITUERING

Het Gemeentelijk Instituut voor Technisch Onderwijs van Kalmthout (Gitok) bestaat uit twee scholen. Gitok Kalmthout eerste graad (schoolnummer 48991) en Gitok Kalmthout bovenbouw (schoolnummer 30437). Zij vormen een pedagogisch geheel.

De verslaglegging is per schoolnummer. De onderdelen met als titel 'Samenvatting', 'VOET', 'Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne', 'Overige erkenningsvoorwaarden', 'Reglementering', 'Kwaliteitsbewaking van de processen' en 'Algemeen beleid' zijn identiek in beide verslagen. Om een volledig beeld van het pedagogisch geheel te krijgen, dienen de twee verslagen samen te worden gelezen. In het verslag verwijzen we naar het pedagogisch geheel als 'de school' en naar de respectievelijke scholen als 'de campussen'.

2 SAMENVATTING

De twee campussen, enerzijds Gitok eerste graad en anderzijds Gitok bovenbouw, liggen op een paar kilometer van elkaar. Ze vormen een scholengemeenschap met het Gemeentelijk Instituut Brasschaat (GIB). Hoewel beide campussen zich als één school ten aanzien van de buitenwereld profileren, hun onderwijsaanbod volledig op elkaar is afgestemd en de onderlinge samenwerking groeit, voeren ze nog geen gezamenlijk pedagogisch-didactisch beleid.

Twee directeurs, die zich laten ondersteunen door een uitgebreid kader van medeverantwoordelijken, leiden de respectieve campussen. Ze streven een stimulerend en transparant beleid na en werken, met wisselend succes, aan een structuur waarin er ruimte is voor inspraak.

De school profileert zich als een STEM-school, waar elke leerling de nodige aandacht en ondersteuning krijgt. Het uitgebreide onderwijsaanbod in wetenschappelijk en nijverheidstechnisch georiënteerde studierichtingen en de aandacht voor leerlingenbegeleiding op schoolniveau tonen aan dat de school dit in praktijk brengt. De pedagogisch-didactische visie van het schoolbeleid mist echter eenduidigheid over alle onderdelen heen, het nodige draagvlak en een strategische aanpak. Daardoor verloopt de aansturing van de onderwijskundige processen onvoldoende gelijkgericht en efficiënt en slaagt de school er niet altijd in om beleidsbeslissingen tot op het niveau van de vakken te implementeren.

In de school heerst voor de leerlingen een open sfeer en een gestructureerd en veilig leerklimaat. De zorg om het welbevinden en de maximale slaagkansen van de leerlingen is positief, maar leidt in een aantal gevallen tot een onvoldoende uitdagend beheersingsniveau van de leerdoelen.

Het onderzoek naar de kwaliteit van de leerplanrealisatie van de vakken en structuuronderdelen in de focus levert volgende resultaten op. De leerplanrealisatie voldoet niet in de vakken van de basisvorming techniek in de eerste graad, geschiedenis in de tweede en de derde graad en Project Algemene Vorming (PAV) in de derde graad. De leerplanrealisatie voldoet wel voor geschiedenis in de eerste graad. De specifieke vorming voldoet in de tweede graad tso Houttechnieken, in de derde graad bso Houtbewerking en in de derde graad tso Elektrische installatietechnieken. Ze voldoet niet in de tweede graad bso Elektrische installaties en in de derde graad bso Auto en Scheeps- en havenwerk. Ook hout en bouw in de derde graad tso Bouw- en houtkunde voldoen niet.

De tekorten zijn voornamelijk te wijten aan een onvoldoende leerplangerichte aanpak en een gebrek aan samenwerking en inhoudelijke diepgang in de vakgroepen. Daarnaast is de onderwijsorganisatie vaak een belemmerende factor. Er is ook onvoldoende aandacht voor samenwerking tussen graden en studierichtingen. Daardoor doen zich hiaten voor op het vlak van het onderwijsaanbod en van de evaluatie. De kwaliteit van de uitrusting en de leermiddelen in de meeste werkplaatsen is positief.

De school geeft haar visie op leerlingenbegeleiding vorm volgens de principes van het M-decreet en geënt op haar pedagogisch project en de Gelijke Onderwijskansen (GOK)-thema's. Daarbij hecht zij prioritair belang aan het op punt zetten van de brede basiszorg in de lespraktijk. De school ondersteunt de leerlingenbegeleiding, inclusief de leerbegeleiding, structureel. Ze zet begeleidend en coördinerend personeel in en integreert verschillende acties in het lessenrooster en de schoolwerking. De verschillende preventieve en curatieve acties die de school organiseert, missen soms de nodige doeltreffendheid. Dit omwille van een gebrek aan onderlinge samenhang en de noodzakelijke differentiatie volgens graden, onderwijsvormen en studierichtingen. Er is eveneens te weinig strategie om de krachtlijnen en de acties rond leerbegeleiding in alle vakken ingang te doen vinden. Het onderzoek naar de leerplanrealisatie toont aan dat de leerbegeleiding vaak te eng gericht is op de voorbereiding en remediëring van de evaluatie, die op haar beurt ook vaak onvoldoende valide is.

De verantwoordelijkheid voor een leerplangerichte en valide leerlingenevaluatie ligt wisselend bij de individuele leraren of de vakgroepen. Op schoolniveau zijn hiervoor weinig expliciete operationele richtlijnen. Uit het erkenningsonderzoek van de vakken in de focus blijkt dat de beperkte inhoudelijke aansturing, ondersteuning en opvolging leiden tot een wisselende kwaliteit van de leerlingenevaluatie. Een aantal vakgroepen heeft nood aan ondersteuning. Vooral de afstemming van de evaluatie op vaardigheden en competenties staat in verschillende vakken niet op punt.

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij haar leerlingen na, maar ze heeft niet altijd een volledig zicht op het aanbod en de kwaliteit ervan. Een werkpunt vormt de opvolging van het nastreven van de VOET in de vakken.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De efficiënte samenwerking tussen de preventieadviseur van de intercommunale en de lokale preventieadviseurs, de directie, de technisch adviseurs en het lerarenteam leidt tot een systematische zorg voor een veilige leer- en werkomgeving.

De school heeft een traditie van interne kwaliteitszorg die gericht is op schoolontwikkeling en het optimaliseren van organisatorische aspecten van de schoolwerking. Het schoolbeleid verzamelt verschillende gegevens en bevraagt, onder andere in het teken van welbevinden, leerlingen en leraren. Ze analyseert de resultaten en stuurt bij waar nodig. Het vormt voor de school nog een uitdaging om deze kwaliteitsbewaking in te bedden in een systeem waarmee zij alle onderdelen van haar werking kan bewaken en concrete actiepunten op korte en lange termijn kan bepalen.

Omwille van de lacunes in de leerplanrealisatie voor een groot aantal structuuronderdelen, besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd. De school zal na drie schooljaren moeten aantonen dat ze de vastgestelde tekorten in voldoende mate heeft weggewerkt.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	geschiedenis, techniek	
Graad 1 Bouw- en houttechnieken	geschiedenis, techniek	
Graad 1 Industriële wetenschappen	geschiedenis, techniek	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	geschiedenis, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	geschiedenis, techniek	

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Geschiedenis in de eerste graad A-stroom (leerplan D/2009/7841/037)

Voldoet

De leerplandoelstellingen komen voldoende aan bod in de studie van de historische samenlevingen. De evaluatiepraktijk bestrijkt een meerderheid van de leerplandoelstellingen.

Onderwijsaanbod	In het eerste leerjaar maken de leerlingen vaardigheidsgericht kennis met de elementen van het historisch referentiekader. In beide leerjaren leren zij voldoende werken met dit kader door frequent historische figuren, feiten en ontwikkelingen te situeren in tijd, ruimte en socialiteit. In de studie van de historische samenlevingen komen de meest kenmerkende feiten en ontwikkelingen uit de verschillende domeinen van de socialiteit voldoende geproportioneerd aan bod.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

In het onderwijsproces staat het beschrijvende en verklarende niveau van het historisch denken centraal. Er is gerichte aandacht voor kenmerken, verklaringen, beïnvloedende factoren, oorzaken en gevolgen van historische feiten en ontwikkelingen. De opbouw van het begrippenkader verloopt geïntegreerd. In de studie van de klassieke oudheid verwerven de leerlingen inzicht in relaties tussen de Griekse, de Romeinse en de Keltische samenleving aan de hand van enkele kenmerkende voorbeelden, onder meer uit de domeinen economie (handel) en cultuur. Inzichtelijke duiding via relevante actualisering komt eveneens enkele keren voor. Duiding van fundamentele uitdagingen, van wisselwerking tussen de domeinen van de socialiteit en van continuïteit of discontinuïteit in de ontwikkelingen komt minder uitgesproken aan bod (zie doelstellingen S2.7, S2.8, S2.10-S2.13).

De leerlingen leren frequent werken met bronnen via de opdrachten in het leerwerkboek en de analyse van geprojecteerde documentatie. Het aanbod van bronnenmateriaal is voldoende gevarieerd. De verwerking heeft vooral tot doel informatie uit bronnen te halen met het oog op de samenstelling en de verklaring van de leerinhouden. Identificatie van bronnen en toepassingen van historische kritiek komen in mindere mate voor. Met uitzondering van enkele gerichte oefeningen rond 'feit en mening', kaderen de oefeningen 'historische kritiek' te weinig in de context van de duiding van de besproken historische inhouden. Toepassingen van historisch speur- en denkwerk met zoek-, verwerkings- en rapporteringsopdrachten komen weinig of niet voor (zie leerplandoelstellingen B3-B5, B7, B12, B13).

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen geschiedenis vinden plaats in lokalen die uitgerust zijn met multimedia en dataprojectie. Deze worden permanent ingezet voor visuele en structurele ondersteuning en voor begeleide bronnenanalyse. In de nieuwe leslokalen is (nog) geen didactische documentatie aangebracht (tijdlijn en kaarten). De leerlingen kunnen geen gebruik maken van een historische atlas. ‘Werken met ruimte’ gebeurt alleen door middel van thematische kaarten. Zoek-, verwerkings- en presentatieopdrachten met behulp van ICT komen zelden of niet voor. Daarmee is de bijdrage van het vak geschiedenis tot de VOET ‘ICT-vaardigheden’ heel beperkt. De nieuwe infrastructuur vanaf dit schooljaar biedt daartoe wel perspectief.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Om het aantal examendagen te beperken, opteert de school voor permanente evaluatie voor meerdere vakken, waaronder geschiedenis. Vorig schooljaar waren er nog examens in de (basis-)opties Moderne wetenschappen en Industriële wetenschappen. De invulling van de permanente evaluatie is niet optimaal. Het is veeleer een samenstelling van frequente toetsen over kleinere leerstofgehelen. Het aantal taken gericht op de verwerking van historische bronnen of informatie is beperkt. De evaluatie in de toetsen sluit logisch aan bij het onderwijs- en leerproces. De vraagstelling is gevarieerd (gesloten en open vragen) en peilt vooral naar de kennis van inhoudelijk relevante feiten, begrippen, verklaringen, ontwikkelingen en relaties. Daarnaast peilt ze ook naar vaardigheden met betrekking tot het situeren in tijd, ruimte en socialiteit en het halen van informatie uit bronnen. Daarmee is de evaluatie voldoende afgestemd op de cognitieve doelstellingen en de basisvaardigheden. Daartegenover staat dat sommige doelstellingen met betrekking tot historisch inzicht en vaardigheden weinig aan bod komen in de evaluatie: onder meer verbanden tussen historische thema’s, wisselwerking tussen de domeinen van de socialiteit, actualisering, inzicht in continuïteit en discontinuïteit, historisch speur- en denkwerk en historische kritiek. De meeste leerlingen halen voldoende tot goede studieresultaten.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Een motiverend klasmanagement en een ordelijk onderwijs- en leerproces ondersteunen het leren leren van de leerlingen. Er is voldoende aandacht voor studiehouding, -planning en -methode. De gestructureerde omgang met het leerwerkboek en het ter beschikking stellen van lesmateriaal en correctiesleutels op het digitaal platform zijn ondersteunend voor het leren van de leerlingen. In de lessen is er voldoende interactie en aandacht voor informatieverwerking. Met het oog op begeleid zelfstandig en probleemoplossend leren zijn er onvoldoende zoek-, verwerkings- en presentatieopdrachten, onder andere met gebruik van ICT. De leerlingen krijgen voldoende informatie over wat ze moeten kennen en kunnen. Er is feedback op de evaluatie en de leerprestaties. Remediëring gebeurt geïntegreerd in het onderwijs- en leerproces. Voor leerlingen met specifieke leerproblemen sluit de begeleiding op vakniveau aan bij die op schoolniveau.

Deskundigheidsbevordering Dat de leraren samenwerken voor de planning, de aanpak van het onderwijs- en leerproces en de evaluatie is positief. De samenwerking leidt tot een volledige gelijkgerichtheid met het leerplan als referentiekader. De leraren staan open voor kwaliteitsverbetering en professionalisering, maar kunnen voor ondersteuning onvoldoende terugvallen op externe feedback of advies. Mede daardoor is de leerplangerichtheid nog niet optimaal voor sommige onderdelen, waaronder het historisch speur- en denkwerk met toepassing van heuristiek en historische kritiek en de evaluatiepraktijk.

*Overleg
Vorming*

4.1.1.2 Techniek in de eerste graad A-stroom (leerplan O/2/2010/013)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voldoet niet. Het leerstofaanbod is onevenwichtig, onvolledig en onvoldoende gericht op het doorlopen van het technische proces. De evaluatie is onvoldoende valide, niet transparant en onevenwichtig.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

De vakgroep hanteert het leerplan te weinig als leidraad om het onderwijsaanbod doelgericht te plannen en naar de praktijk te vertalen. De leraren bieden slechts vier van de vijf voorgeschreven toepassingsgebieden aan. Binnen deze vier toepassingsgebieden exploreren de leerlingen bovendien verscheidene leerplandoelstellingen niet of met onvoldoende diepgang. Het toepassingsgebied 'biochemie' komt niet aan bod.

De lessen worden niet systematisch benaderd vanuit de kerncomponenten 'technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen, keuzes' en de dimensies 'begrijpen en duiden'. De nadruk ligt overwegend op de praktische realisatie. De omschrijving van de behoefte of de probleemstelling is meestal weinig uitdagend, omdat de oplossing vaak voor de hand ligt. De leerlingen gaan te weinig met techniek om via actief, onderzoekend en ontwerpend leren. De meeste projecten sluiten aan bij de leefwereld van de leerlingen. ICT wordt onvoldoende als instrument gebruikt bij het maken van ontwerptekeningen, het verzamelen van informatie over een technisch systeem, het communiceren tussen leerlingen en leraren, ... Tijdens de lessen is er onvoldoende aandacht voor 'taalontwikkend vakonderwijs'. De uitgebreide aandacht voor de attitudes rond veilig werken is positief.

De eindtermen met betrekking tot techniek en samenleving, onder meer de rol die bepaalde technische beroepen vervullen in de verschillende stappen van een technisch proces en het belang herkennen van technische beroepen in de huidige samenleving, krijgen slechts minimale aandacht.

De school gebruikt de mogelijkheden binnen het vak techniek nog onvoldoende om de aanleg en de belangstelling van de leerlingen te ontdekken, om zo een bijdrage te kunnen leveren aan de onderbouwing van de studiekeuze en oriëntering.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

De lessen techniek zijn evenwichtig geprogrammeerd in clusters van twee lestijden. De grootte van enkele klasgroepen belemmert het optimaal gebruik van de onderwijstijd, in het bijzonder de doeltreffende begeleiding van de techniekprojecten en onderzoeksoopdrachten.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Door de afwezigheid van een coherente visie op evalueren binnen het vak techniek, is de evaluatiepraktijk nog onvoldoende geïntegreerd in het onderwijsproces. De school opteert voor gespreide evaluatie, maar deze is onvoldoende valide, evenwichtig en transparant. De evaluatie is gebaseerd op een mix van toetsen en de beoordeling van de uitgevoerde projecten. De leraren kunnen niet aantonen dat ze aandacht besteden aan procesevaluatie volgens vooropgestelde criteria. De leraren evalueren voornamelijk het product en in veel mindere mate de manier waarop de verschillende stappen van het technisch proces worden doorlopen. Hoe en in welke mate ze de vaardigheden en attitudes verrekenen, is onduidelijk. De toetsen zijn over het algemeen sterk reproductief en kennisgericht.

Voor de evaluatie van de technische realisaties maken de leerlingen sporadisch gebruik van zelfevaluatiefiches. De einddoelstelling dat de leerling door zelfevaluatie zijn handelen leert bijsturen om te komen tot kwaliteitsverbetering, is dan ook weinig merkbaar in de evaluatiepraktijk.

De leerlingenresultaten voldoen, maar zijn gebaseerd op een onvolledig onderwijsaanbod en een niet valide evaluatie. Hierdoor geven ze geen correcte informatie over de bereikte leerplandoelstellingen per leerling.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De leerlingen krijgen de lessen in een ruim en goed uitgerust technieklokaal waar voldoende gereedschappen en machines aanwezig zijn. Voor de invulling van de ICT-integratie beschikken de leraren in het lokaal slechts over één computer wat ontoereikend is om ICT en opzoekwerk optimaal te integreren in het leerproces. De mogelijkheid bestaat om een computerklas in een ander gebouw te reserveren. Dit belemmert echter een geïntegreerde aanpak. Veiligheidsinstructiekaarten en persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren hebben aandacht voor het creëren van een aangenaam en positief leerklimaat. De lessen verlopen overwegend leraargestuurd en zijn in grote mate strikt gebonden aan het leerwerkboek. Het onderzoekend en zelfsturend leren is nog onvoldoende ingeburgerd in de lessen techniek. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

De vakgroep overlegt regelmatig, hoofdzakelijk over praktische en organisatorische afspraken. De leraren volgen nascholingen die in het perspectief van het vak techniek staan, maar vorming met het oog op een kwaliteitsvolle realisatie en evaluatie van de leerplandoelstellingen kwam nog niet aan bod. Uitwisseling of vakgroepwerking op niveau van de scholengemeenschap of met naburige scholen gebeurt niet.

4.1.1.3 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en planning voldoen nipt. Er zijn hiaten wat betreft de gerichtheid op
Doelgerichtheid	alle VOET en alle leerlingengroepen. De school ontwikkelde een visie op VOET vanuit haar pedagogisch project. Ze kadert de VOET-werking binnen een traditie van extramurale activiteiten. Het beleid vertaalde deze visie echter nog niet in een beleidsplan met concrete doelstellingen. De school toetste tijdens haar pedagogische studiedag van 2010-2011 eenmalig de bijdrage van de algemene en de technische vakken aan de realisatie van alle vakoverschrijdende eindtermen. Recent hebben de vakgroepen geanalyseerd in hoeverre de eindtermen 'leren leren' aan bod kwamen. Deze oefening is evenwel niet teruggekoppeld naar het team of aangewend om mogelijke hiaten te detecteren. De school beschikt niet over een strategie om een kwaliteitstoets te maken over de afstemming op de eindtermen.
Ondersteuning	Er is een organisatiestructuur die weinig adequaat functioneert. De organisatie en coördinatie van de VOET-werking zijn in handen van de directie en een VOET-team. De school stuurt het nastreven van de VOET op vakniveau te weinig aan. Het blijft vooral bij impulsen van de vakgroep en de leraren om het draagvlak en het engagement ten aanzien van de VOET te vergroten.
Doeltreffendheid	Er worden elementen van de VOET-werking geëvalueerd, maar dit gebeurt niet systematisch en leidt slechts uitzonderlijk tot bijstellingen. De school evalueerde sinds 2010-2011 de beleidsmatige aanpak van haar VOET-werking niet meer. Uit onderzoek blijkt dat na de eenmalige toetsing geen verdere aandacht gegeven is aan een evoluerende VOET-werking. Bij elke extramurale activiteit en/of elk project duiden de leraren wel de nagestreefde eindtermen aan. Dit geeft echter geen informatie over de kwaliteit van het aanbod. De school volgt de aangeduide eindtermen niet op en stuurt niet bij waar nodig. De kwaliteit van het nastreven van de VOET varieert dan ook sterk naargelang de vakken of leraren. Het beleid spoort de vakgroepen aan om te werken aan de VOET.
Ontwikkeling	Er zijn tot nog toe onvoldoende professionaliseringsinitiatieven gericht op het volledige schoolteam. De school heeft het team grondig geïnformeerd over de nieuwe VOET. De laatste jaren waren er geen professionaliseringsinitiatieven die gericht zijn op de inhoudelijke invulling van de VOET. Ook reflectie over het eigen onderwijskundig handelen en de relatie tussen de vakdomeinen en de VOET wordt niet gestimuleerd. De professionaliseringsinitiatieven zijn overwegend het initiatief van individuele leraren met het oog op een kwaliteitsvolle uitwerking van vakkenonderwijs, projecten of initiatieven. Het volgen van specifieke nascholing om het realiseren van de VOET te versterken, vertrekt niet vanuit gezamenlijk vastgestelde werk- of verbeterpunten. Dit komt omdat de vakoverschrijdende vorming nog geen onderwerp vormt binnen de kwaliteitszorg op schoolniveau.

Uitvoering Lichamelijke gezondheid en veiligheid	De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Ze komen aan bod in de extramurale activiteiten, praktijkvakken en vakken van de basisvorming zoals lichamelijke opvoeding, waardoor het aanbod alle leerlingen bereikt. De school levert heel wat inspanningen rond gezondheid en verkeersveiligheid. Uit de inventarisatie blijkt dat de eindtermen met betrekking tot de gezondheidsrisico's tot nog toe minder aan bod kwamen.
Socioculturele samenleving	Een groot deel van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De solidariteitsactie en de vredesdagen dragen doelgericht bij tot het nastreven van deze VOET. Deze projecten leiden tot acties in elke graad en doen een beroep op de vakgroepen en op alle leraren. De eindtermen in verband met de dynamiek in de leef- en omgangsgewoonten, het constructief omgaan met verschillen en de rol van conflicten komen in verscheidene vakken en projecten aan bod. Het omgaan met kunst en cultuur gebeurt via een aantal projecten en extramurale activiteiten.

4.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het Gitok beschikt over twee vestigingsplaatsen. De gebouwen van de eerste graad zijn gelegen in de Kapellensteenweg 501. Ze zijn gerealiseerd binnen het DBFM-concept (Design, Build, Finance & Maintain) dat valt onder het 'Scholen van Morgen'-programma en zijn in gebruik vanaf 1 september 2016. De beëindiging van de omgevingswerkzaamheden is gepland tegen eind 2016. De sporthal bevindt zich op dezelfde campus en wordt ook gebruikt door externen. De campus van de bovenbouw is gesitueerd in de Kapellensteenweg 112 in Kalmthout. De controle 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH) vond plaats op beide vestigingsplaatsen.

Het schoolbeleid gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na en maakt hierbij gebruik van analyses van interne en externe deskundigen om de risico's beter in te schatten. De lokale preventieadviseurs voeren regelmatig controles uit en geven het beleid ondersteuning met gemotiveerde adviezen. De school doet ook een beroep op de expertise van de preventieadviseur van IGEAN (Intercommunale Grondbeleid en Expansie Antwerpen). Over het algemeen heeft het beleid aandacht voor compenserende maatregelen of onderneemt de directie vrijwel onmiddellijk actie om de veiligheid van de leerlingen te garanderen. Ze informeert het personeel via meerdere kanalen over het veiligheidsbeleid.

De school beschikt over een degelijk masterplan 2014-2019 waarin de begroting van talrijke renovaties, onderhoudswerken en andere acties is opgenomen. Ook het masterplan 2020-2025 krijgt al behoorlijk vorm. Het globaal preventieplan (GPP) en de jaaractieplannen (JAP) bevatten essentiële inhoud om het veiligheidsbeleid en de risico's te beheersen. Het niet aanduiden van alle gerealiseerde activiteiten in het GPP en de vele terugkerende acties in de JAP maken de planningsdocumenten niet voldoende transparant en vragen om vereenvoudiging. Het aantal uitgewerkte risicoanalyses van mogelijke kritieke situaties is nog te beperkt om het GPP en de JAP te onderbouwen. Toch kunnen we aannemen dat de uitvoering van het veiligheidsbeleid vrij ernstig wordt genomen. Het comité behartigt het welzijnsbeleid. Uit de talrijke verslagen blijkt dat de veiligheidsaspecten en de ongevallen met diepgang worden besproken. De inspectie stelde vast dat aan verscheidene suggesties uit de talrijke verslagen is tegemoetgekomen. De school kon het huishoudelijk reglement daarentegen niet voorleggen.

Op 20 juli 2016 voerde de brandweer een controle uit van de nieuwbouw van de eerste graad. Uit het verslag blijkt dat de keuringen van de elektrische installaties, de gasinstallatie, de branddetectie, de stookplaatsen en de liften voldoen. De brandweer gaf een positief advies voor de ingebruikname van de school. Het verslag van de voorlopige oplevering bevat geen opmerkingen over de veiligheid. De indienststelling van de weinige machines en de afbakening van de loop- of werkzones dienen nog te gebeuren. Tijdens de doorlichting is vastgesteld dat enkele brandwerende deuren werden opengehouden met spieën. Dit verhindert de compartimentering bij eventuele brand. In de werkplaatsen in de kelderverdieping van de eerste graad zijn de TL-lamparmaturen niet afgeschermd en op tal van kasten worden materialen onveilig gestapeld.

Alle documenten van de bovenbouw met betrekking tot de onderzoeksvragen van BVH met uitzondering van het beheersplan ter voorkoming van legionella, werden voorgelegd. De meeste verslagen besluiten met een 'voldoet'. De verplichte periodieke keuringen door de erkende diensten volgt de school goed op. De keuringsverslagen van de verwarmingsinstallaties op gas besluiten dat de installaties goed werken. De planningsdocumenten tonen aan dat de inbreuken die vermeld staan in de keuringsverslagen van de elektrische laagspanningsinstallaties, stelselmatig worden aangepakt. De controle van de niet-gecodeerde ladders gebeurt daarentegen weinig efficiënt.

De aankoopprocedure is goed uitgewerkt en wordt toegepast zoals voorgeschreven. Voor de toestellen en machines die enig risico inhouden, is de preventieadviseur betrokken bij het opmaken van de bestelbon. Vrijwel alle veiligheidsinstructiekaarten en MSDS-fiches zijn beschikbaar. De indienststellingsverslagen bevatten doorgaans een standaard tekst waarin vermeld staat dat de machine onderworpen werd aan een inspectie en dat de veiligheid en de risico's gewaarborgd zijn. De verslagen zijn niet gedateerd en geven niet aan of de machines wel degelijk in dienst mogen.

De campus van de bovenbouw kreeg een gunstig brandweeradvies. Volgens de technisch adviseur-coördinator en de preventieadviseur is aan de opmerkingen voldaan. De verslagen van de jaarlijkse rondgang vermelden aandachtspunten, maar het is niet altijd duidelijk of het om echte tekorten gaat. Uit een verslag blijkt dat het alarmsysteem niet hoorbaar is in sommige werkplaatsen door het lawaai van de machines. Om dit te verhelpen heeft de school in de plaatsing van signalisatie voorzien. Enkele lokalen kampen met akoestiekproblemen en de beheersing van de temperatuur. De school heeft al enkele acties ondernomen om tegemoet te komen aan deze comfortvoorwaarden. De hoeveelheden van de gevaarlijke producten worden op aparte documenten bijgehouden, maar een samenvattende inventaris ontbreekt. De loopzones zijn in talrijke werkplaatsen te smal of onzorgvuldig uitgevoerd. De beschermkap van een paneelzaagmachine is aan vernieuwing toe. Een opslagruimte in de houtafdeling is enkel te bereiken via een ladder en niet via een veilige trap. De stookplaats in het B-blok is nog niet gecompartmenteerd en niet afgesloten. Op de montageplaats in de lasafdeling en aan de snijbranders is geen afzuiging gemonteerd. Het onderhoud in de school is degelijk.

De directie en veel personeelsleden leveren inspanningen om een nette en veilige leeromgeving voor de leerlingen te creëren. Omwille van de systematiek waarmee de school de tekorten opspoot en wegwerkt, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen om de resterende tekorten weg te werken. De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

4.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het pedagogisch project, de uitwerking van een zorgcontinuüm volgens het M-decreet en de gelijkeonderwijskansen-thema's zijn de uitgangspunten van de leerlingenbegeleiding. Om de motivatie, de leerhouding en de slaagkansen van de leerlingen te bevorderen zet de school doelbewust in op een open leer- en leefklimaat en op het welbevinden van de leerlingen. In de manier van aanpak zijn socio-emotionele begeleiding, leerbegeleiding en loopbaanbegeleiding nauw met elkaar verweven.

De school tekent de leerlingenbegeleiding, waaronder ook de leerbegeleiding, uit volgens het drielijnen-begeleidingsmodel. Wie welke verantwoordelijkheid dient op te nemen binnen de respectieve lijnen, is uitgeschreven in de eerste graad. In de bovenbouw wil de school in een eerste fase duidelijkheid scheppen over de inhoud van de brede basiszorg en over het verwachte pedagogisch-didactische handelen van de leraren daarin. Vervolgens wil ze de verhoogde zorg en de specifieke zorg volledig afstemmen op het M-decreet.

Voor de leerbegeleiding organiseert de school verschillende preventieve en curatieve acties. Enerzijds kaderen deze in de context van leren leren en van de GOK-thema's. Anderzijds zijn deze nauw verbonden met de evaluatiepraktijk en de bijsturing van de leerprestaties van de leerlingen. De acties op schoolniveau met betrekking tot leren leren, taalvaardigheid en de remediëring van tegenvallende prestaties hebben tot doel de leerbegeleiding op vakniveau te ondersteunen. Het aanbod van de acties verloopt echter niet volgens een leerlijn. Sommige acties zijn onvoldoende gedifferentieerd naargelang van de graden, onderwijsvormen of reële behoeften. Dit valt sterker op in de bovenbouw, waar de verschillen tussen graden, onderwijsvormen en studierichtingen meer differentiatie vereisen.

Wat de leerbegeleiding op vakniveau betreft, ontbreekt een strategie om de acties in het kader van leren leren, taalvaardigheidsonderwijs en brede basiszorg in alle vakken ingang te doen vinden. Vooral in de bovenbouw is er nog onduidelijkheid over de concretisering van de brede basiszorg, onder meer met betrekking tot de integratie van ondersteunende STICORDI-maatregelen.

Ondersteuning De school zet veel in op de structurele ondersteuning van de leerlingenbegeleiding. Zij werkt met een begeleidend en coördinerend kader van onder meer leerlingenbegeleiders (eerste graad), pedagogisch adviseurs (bovenbouw) en GOK-medewerkers. Daarnaast zijn verschillende acties van leerbegeleiding op schoolniveau organisatorisch in het lessenrooster gepland. De directie coördineert het geheel.

In de eerste graad en in de bovenbouw is een cel zorg of leerlingenbegeleiding actief. De cel neemt de tweedelijnszorg op en ondersteunt de leraren bij de eerstelijnszorg. Wekelijks overleg en communicatie met de leraren en de klassenraden zorgen voor de afstemming tussen detectie, begeleiding en opvolging. Voor specifieke problemen in de verhoogde zorg werkt de school samen met het CLB of andere externe instanties, bijvoorbeeld voor de begeleiding van GON-leerlingen en de opvolging van problematische afwezigheden. De registratie in het elektronisch leerlingvolgsysteem ondersteunt de opvolging van en de communicatie over individuele leerlingenproblemen. Er is voldoende communicatie met de betrokken ouders.

In het teken van de leerbegeleiding organiseert de school verschillende ondersteunende acties, waaronder sessies leren leren (eerste graad en eerste leerjaar van de tweede graad tso), inhaallessen wiskunde, huiswerkbegeleiding, acties taalvaardigheid, schakel- en remediëringsuren in de bovenbouw. Om de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs vlot te laten verlopen, werkt de school samen met verschillende basisscholen. Ze verzamelt bij inschrijving relevante gegevens van elke leerling. De school brengt de leerlingen met leerproblemen of -stoornissen voldoende in kaart. Voor een vlotte doorstroming van de eerste graad naar de bovenbouw geeft ze alle relevante leerlingengegevens door.

Om de brede basiszorg op klasniveau te realiseren, biedt de school informatie en interne vorming aan. Verder ondersteunen de verantwoordelijken van de tweede lijn de eerstelijnszorg. Toch blijkt dat de verwachte aanpak van brede basiszorg voor veel leraren nog niet duidelijk is. Sommigen zijn daar in hun visie op pedagogisch-didactisch handelen nog niet aan toe. Dit laatste komt vooral tot uiting in de bovenbouw.

Doeltreffendheid De school volgt de effecten van de leerbegeleiding niet systematisch op om zo een beeld te krijgen van de doeltreffendheid van de respectieve preventieve en curatieve acties. Zij brengt ook onvoldoende in kaart of zij met haar acties wel alle leerlingen, die daar nood aan hebben, bereikt. In geval van specifieke signalen of van opvallende studieresultaten in bepaalde vakken neemt de school wel initiatief om het betrokken probleem te analyseren en op te volgen.

In het kader van de GOK-werking organiseren de verantwoordelijken wel een zelfevaluatie om het draagvlak en de uitvoering van de acties te evalueren en, waar nodig, bij te sturen. In de cel zorg of leerlingenbegeleiding en in de samenwerking met het CLB komen eveneens zelfevaluatiemomenten aan bod. Deze zijn weliswaar veeleer gebaseerd op werkervaringen en een zelfbeeld van kwaliteit dan wel op een systematische analyse van verzamelde gegevens en resultaten.

In de meeste vakgroepen en bij vele leraren ontbreekt de nodige aandacht voor zelfevaluatie over de aanpak van preventieve en curatieve leerbegeleiding. De leerbegeleiding is niet in alle vakken voldoende afgestemd op de schoolvisie en op de acties die de school in dit verband organiseert. Leraren stemmen de voorgestelde acties vaak niet gedifferentieerd af op de betrokken doelgroep of op de concrete individuele noden van de leerlingen. Leerbegeleiding wordt in vele vakken te eng geïnterpreteerd als concrete voorbereiding op en remediëring van de evaluatie. Samenhangend met het probleem van de validiteit van de evaluatie, leidt dit tot een te enge benadering van leerbegeleiding. Op het vlak van de toepassing van leren leren blijven er in verschillende vakken heel wat werkpunten. Er zijn geen strikte afspraken over de registratie van remediëring, waardoor de school geen volledig beeld heeft van het aanbod en de eventuele effecten.

Het talenbeleid van de school valt samen met de uitwerking van het GOK-thema 'taalvaardigheidsonderwijs'. De centrale doelstelling is dat de zorg voor taalvaardigheid bij de leerlingen moet leiden tot grotere slaagkansen en weerbaarheid. Dit centrale doel is in operationele doelen en verschillende acties geconcretiseerd, onder meer de ontwikkeling van schrijfvaardigheden via taaltips en schrijfkaders, het toegankelijk maken van de vak- en schooltaal, het gebruik van een duidelijke instructietaal en taalgericht lesgeven. De toepassing van deze acties in niet-taalklassen is een werkpunt. In meerdere, maar nog niet alle vakken, is er aandacht voor het toegankelijk maken van de vaktaal, voor structuur en verzorgde taal in het lesmateriaal en voor een duidelijk begrip van de vraagstelling in toetsen en examens. Taalgericht onderwijs in niet-taalklassen komt zelden voor.

Conform de vereisten van de regelgeving voert de school een taalscreening uit voor leerlingen die instromen in het eerste leerjaar A en B. De resultaten per leerling staan vermeld in het leerlingvolgsysteem en worden aan alle leraren gecommuniceerd. De remediëring gebeurt enkel in het vak Nederlands en focust vooral op begrijpend lezen. In specifieke gevallen van taalachterstand organiseert de school individuele remediëring (bijvoorbeeld leerlingen uit een onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers).

Ontwikkeling De stapsgewijze reorganisatie van de leerlingenbegeleiding volgens de krachtlijnen van het M-decreet brengt een dynamiek op gang in de aanpak op schoolniveau en in de afstemming van het schoolniveau op het vakniveau. De directie, de verantwoordelijken voor de leerlingenbegeleiding en de GOK-medewerkers sturen die ontwikkeling aan. Ze hebben zich daartoe geprofessionaliseerd en krijgen ondersteuning van de begeleidingsdienst. Ze geven gerichte informatie en interne vorming aan de leraren. Tot nog toe bieden de ondernomen acties niet overal voldoende garanties voor voldoende draagvlak en deskundigheid in de toepassing van de brede basiszorg op vakniveau. Verdere sensibilisering, een concrete implementatiestrategie en gerichte professionalisering op het niveau van de vakken zijn noodzakelijk.

5.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Sinds enkele jaren investeert de school op haar beide campussen terug gericht in de ontwikkeling van een nieuwe visie op evalueren. Ze wil evolueren van een klassiek evaluatiesysteem waarin de leraar centraal staat naar een leerlinggerichte formatieve evaluatie en een rapporteringspraktijk die allebei gericht zijn op transparantie, een goede studiekeuzeoriëntering, talentontwikkeling en -stimulering en het ondersteunen van het leerproces via feedback. De school verfijnde deze visie nog niet concreet in een coherent, aangestuurd geheel. De wijze waarop op vakniveau geëvalueerd wordt, is nog niet voldoende bepaald door een sterke visie vanuit de school. Voorkeuren van leraren en leerlingen krijgen soms de overhand, waardoor een spanningsveld ontstaat tussen enerzijds de gehanteerde evaluatiemethodieken en anderzijds de eigenheid van de onderwijsvormen en de schoolvisie op evalueren. Hoewel de school een hoge kwaliteit van de evaluaties verwacht, geeft ze er vanop beleidsniveau weinig richting aan. Ze vertrouwt op de inspanningen en professionaliteit van haar individuele leraren. De directie heeft momenteel geen goed zicht op de kwaliteit van de evaluaties in heel de school, maar neemt hiervoor wel initiatieven om zo de kwaliteit te verhogen. Ze beseft dat een coherente aanpak een belangrijke uitdaging is, en zette de eerste stappen met ondersteuning van externen.

Ondersteuning De directie reikt haar leraren op schoolniveau duidelijke afspraken aan. Deze gaan bijna uitsluitend over de praktische organisatie van de evaluatie in de verschillende onderwijsvormen en over de organisatie van DW en examens en de onderlinge puntenverhoudingen. De afspraken verschillen ook tussen de graden, waarbij in de eerste graad de praktische afspraken iets meer op punt staan dan in de tweede en derde graad. De school legt de verantwoordelijkheid voor de inhoudelijke aspecten van de evaluatie bij de individuele leraren. Zij krijgen hierin enige taalkundige ondersteuning vanuit de GOK-werking, onder de vorm van tips en workshops over het formuleren van duidelijke, transparante en eenduidige vragen. Ook informeel groeiden initiatieven waarbij leraren onderling examens uitwisselen om de kwaliteit ervan te verhogen. Deze elementen zijn echter niet schoolbreed en structureel verankerd. In de eerste graad vraagt de directie aan leraren die hetzelfde vak geven in parallelle klassen, om gebruik te maken van verbeter sleutels zodat het evalueren zo gelijkgericht mogelijk gebeurt.

De school hanteert systemen met permanente evaluatie maar ook met dagelijks werk en examens. Elk vak heeft een gewogen aandeel in de totaliteit van de punten dat in verhouding staat tot het aantal lessen per week. Voor de meeste vakken van een uur per week organiseert de school geen examens. Voor enkele vakken in enkele studierichtingen maakt ze hierop een uitzondering, om de leerlingen meer uit te dagen in de verwerking van grotere leerstofgehelen. De school laat het belang van de examens zwaarder doorwegen in de studierichtingen gericht op doorstroming. In de arbeidsmarktgerichte richtingen weegt het dagelijks werk het zwaarst door.

De directie benut, ondersteund door haar middenkader, de functionerings- en evaluatiecyclus om de evaluatiepraktijk in kaart te brengen. Bij elk klasbezoek, dat voorafgaat aan een functioneringsgesprek, bekijkt ze de examens die de leraar gebruikt. De frequentie van deze gesprekken en bezoeken is echter te laag om van een krachtdadige opvolging en aansturing te kunnen spreken.

Voor haar rapporteringspraktijk introduceerde de school een digitaal punten- en leerlingvolgplatform gelinkt aan de elektronische leeromgeving. De leraren krijgen hiervoor technische ondersteuning op een motiverende manier. De school gebruikt dit platform als registratiesysteem, maar ook als communicatiemiddel met de leerlingen en met de ouders. Het berekent de tussentijdse resultaten en jaartotalen automatisch, rekening houdend met de gewichten van de vakken en de verhoudingen tussen theorie, praktijk, dagelijks werk, examens, geïntegreerde proef, ... Op de rapporten worden punten van meerdere vakken in clusters weergegeven om de leesbaarheid van het rapport te verhogen. De delibererende klassenraad maakt enkel gebruik van de punten van elk vak apart.

Doeltreffendheid De visie op de evaluatiepraktijk situeert zich vooral op schoolniveau. Ze resulteert nog niet in een duidelijke aansturing, ondersteuning en opvolging ervan op lerarenniveau. Als gevolg daarvan wisselt de kwaliteit van de evaluatiepraktijk sterk op vakniveau. In sommige studierichtingen en bij individuele leraren gebeurt de evaluatie op een valide, evenwichtige, transparante en objectieve manier. Te vaak echter voldoet de evaluatie niet aan deze criteria. Ze vormt daardoor een onvolledige basis voor het sturen en begeleiden van het leerproces van de leerlingen. De vakgroepen reflecteren weinig over de evaluatiepraktijk. Hierdoor krijgen leraren onvoldoende zicht op de aangewezen maar vaak ook essentiële aanpassingen ervan. De waardevolle inspanningen van de leraren die een kwalitatieve evaluatiepraktijk ontwikkelen, worden via de vakgroepwerking nog niet vermenigvuldigd.

De twee directeurs hanteren een verschillende aanpak in de ontwikkeling van de evaluatiepraktijk. In de eerste graad is een brede deelname aan het ontwikkelwerk gegroeid vanuit de leraren zelf. Het denkwerk gebeurt daar vanuit een brede basis. In de tweede en de derde graad gebeurt de ontwikkeling door vrijwilligers, na een oproep van de directie. Zij geeft aan dat een kleine groep leraren participeert, waardoor verhoudingsgewijs minder mensen deelnemen en het olievlekprincipe kunnen toepassen. Uit het onderzoek van de vakken blijkt in alle graden de kwaliteit van de evaluatiepraktijk sterk te wisselen, en niet steeds te stroken met de uitgezette beleidslijnen.

De school communiceert helder over de verhouding dagelijks werk en examens en haar verwachtingen inzake schoolse attitudes en leerplangebonden doelstellingen (kennisinhouden, vaardigheden en vakgebonden attitudes). Sommige leraren zijn hiervan niet goed op de hoogte. Als gevolg hiervan lopen schoolse en vakgebonden attitudes regelmatig door elkaar. Tevens bemoeilijkt het de interpretatie van de gegeven punten en de ondersteuning van het leerproces door de leraar.

De school slaagt in haar opzet om het puntenplatform als registratiesysteem te gebruiken. De kwaliteit van de evaluatiegegevens is echter nog niet overal hoog genoeg om het te kunnen gebruiken als een goed communicatieplatform over de leervorderingen. Hoewel de school in haar visie bewust kiest voor een formatieve, oriënterende evaluatiepraktijk ontbreekt momenteel sturing op het vlak van kwalitatieve, leerondersteunende feedback op taken, toetsen, proefwerken en rapporten. Het onderzoek toont aan dat de kwaliteit hiervan grote verschillen vertoont per leraar. De geregistreerde evaluatiegegevens kunnen daarom niet steeds gebruikt worden voor een krachtige leerbegeleiding.

De school motiveert haar B- en C-attesten. De directie zet de laatste jaren, met ondersteuning van externen, in op een kwaliteitsverhoging van haar advisering. Het documentenonderzoek en de afwikkeling van betwistingen wijzen uit dat dit zijn vruchten begint af te werpen.

Ontwikkeling De directie wil de evaluatiepraktijk op klasniveau afstemmen op de schoolvisie op evaluatiepraktijk. Ze wil evolueren naar een situatie waarin in alle graden zowel de leerlingen, de ouders als de leraren op het einde van het schooljaar een goed beeld hebben van de leervorderingen van de leerling en van de geboden leer- en leerlingenbegeleiding. Leraren dienen daarbij een kritische blik te hanteren op de eigen onderwijs-, evaluatie- en rapporteringspraktijk. De directie beseft dat ze hiervoor haar leraren en vakgroepen ondersteuning en sturing zal moeten bieden. Ook het overwinnen van weerstanden zal een belangrijke succesfactor zijn. De directie heeft eerste ideeën over hoe ze dit werk kan aanpakken. Ze denkt ook terecht dat een professionalisering van haar lerarenkorps nodig is. Ze heeft nog geen volledig zicht op de collectieve en individuele reële opleidingsnoden van haar leraren, hoewel de nood al enige tijd bekend is. De directie informeerde zich al wel over mogelijke stappenplannen ter verhoging van de evaluatiekwaliteit op klasniveau.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het Gitok Kalmthout bestaat administratief uit twee aparte scholen die samen een pedagogisch geheel vormen. Het studieaanbod van de eerste graad is volledig op dat van de bovenbouw afgestemd. Beide scholen treden als een geheel naar buiten. Ze profileren zich als één ‘STEM-school’ maar differentiëren hun pedagogisch-didactisch beleid volgens de respectieve doelgroep en het onderwijsniveau. De organisatie op verschillende campussen accentueert deze differentiatie.

De directeurs van de eerste graad en de bovenbouw nemen onafhankelijk van elkaar beslissingen over de eigen campus in overleg met respectievelijk de ‘werkgroep eerste graad’ en de directieraad. Ze vormen samen met een adjunct-directeur, technisch adviseur-coördinator en een coördinerend secretaris een directiecomité dat maandelijks overlegt en in toenemende mate een gelijkgerichte werking voor beide campussen nastreeft. Voor de uitvoering van het beleid rekenen beide directies op een kader van medeverantwoordelijken. Ondanks frequent formeel en informeel overleg, ontbreekt in dit kader toch een gemeenschappelijk gedragen pedagogisch-didactische visie en een gezamenlijke doelgerichtheid en strategie. Dit leidt ertoe dat de boodschap die het uitdraagt niet altijd aansluit op de gekozen beleidsopties met beperkte doeltreffendheid in de aansturing en de uitvoering van onderwijskundige processen als gevolg.

De samenwerking met de scholen van de scholengemeenschap verloopt constructief en situeert zich op het vlak van personeels-, professionaliserings- en welzijnsbeleid. Er is samenwerking met de basisscholen uit de brede omgeving. Deze is gericht op de warme overdracht naar en de onderwijskundige afstemming tussen het zesde leerjaar en de eerste graad van het secundair onderwijs. De samenwerking met partners uit het bedrijfsleven, de gemeentelijke ondernemersraad en meerdere hogescholen, versterkt een aantal beleidsaspecten in de bovenbouw.

Via functioneringsgesprekken en een beperkt aantal klasbezoeken moedigt de directie leraren aan om hun professionaliteit te optimaliseren. De resultaten van deze initiatieven op het niveau van de lespraktijk worden door de schoolleiding slechts beperkt opgevolgd.

De school verwacht van de personeelsleden een actieve inbreng in de vakgroepwerking. Het directieteam heeft het aantal overlegmomenten formeel vastgelegd en reikt sporadisch agendapunten aan. Het wil vakgroepen aanzetten om de leerplanrealisatie zelf te bewaken en te reflecteren over hun pedagogisch-didactisch handelen. De aansturing en de opvolging van de vakgroepen gebeurt momenteel echter nog te algemeen en meestal te vrijblijvend om een voldoende antwoord te kunnen bieden op een aantal pedagogisch-didactische knelpunten.

De directie stelt zich sensibiliserend en motiverend op. De zorg om het welbevinden van de leraren en de erkenning van hun bijdrage aan het schoolgebeuren vormen soms een belemmering om wenselijke of nodige pedagogisch-didactische vernieuwingen planmatig ingang te doen vinden. Dit gaat ten koste van de onderwijskwaliteit. De directie is op dit vlak nog op zoek naar een gepaste strategische aanpak.

De school slaagt erin een open leer- en leefklimaat en een gedisciplineerd schoolklimaat te vestigen.

Visieontwikkeling Gitok profileert zich, vanuit een duidelijke visie op STEM, als domeinschool voor wetenschap en techniek. De school wil jongeren volgens hun talenten stapsgewijs oriënteren naar een theoretisch, technisch of praktisch gerichte studieloopbaan. De school stemt haar onderwijsaanbod volledig af op deze visie. De school wil binnen haar studieaanbod een optimale oriëntering en doorstroming realiseren. Daarnaast staat leerlingenzorg prominent op de agenda.

De school zet alle mogelijke kanalen in om haar visie intern en extern te communiceren. De aandacht die ze heeft voor haar communicatie met externen blijkt uit de zorg waarmee ze deze vormgeeft.

Een duidelijke pedagogisch-didactische visie op leerplanrealisatie en de ontwikkeling naar geïntegreerd en competentiegericht leren daarin, ontbreekt. Dit blijkt uit de resultaten van het erkenningsonderzoek. Het professionaliseringsbeleid is hier nog onvoldoende op afgestemd.

Besluitvorming Het directieteam streeft een participatief beleid na. De participatieorganen zijn conform de wetgeving samengesteld en functioneren volgens de hen toegekende bevoegdheden. Daarnaast zijn er verschillende vergaderingen van het middenkader, de vakgroepen, een adviesraad en verschillende werkgroepen.

De werkgroepen richten zich hoofdzakelijk op organisatorische aspecten en stimuleren zo het vlot verloop van het schoolgebeuren. Zij vormen een belangrijke schakel in het opzetten van een brede schoolwerking. Behoudens het GOK-team, leveren deze werkgroepen echter weinig impulsen voor vernieuwingen op onderwijskundig of pedagogisch-didactisch vlak. De twee campussen hanteren geen gelijkgerichte aanpak voor deelname aan de werkgroepen. Hierdoor zijn niet alle leraren even betrokken.

Er is een actieve leerlingenraad in de bovenbouw. In de eerste graad kent de leerlingenraad dit schooljaar een doorstart. Het bleek tot nu toe niet mogelijk de ouders via een ouderraad te betrekken bij het schoolbeleid.

Kwaliteitszorg In de school zijn er verschillende voorbeelden van aanzetten tot kwantitatieve gegevensanalyse. Diverse cijfers worden verzameld en geïnterpreteerd. De school reageert bijkomend alert op feedback over de eigen onderwijskwaliteit door andere onderwijsactoren. Enkele doelgerichte acties, zoals het bekijken van het aanbod Frans in de eerste graad en een aanpassing van het curriculum in de bovenbouw, vloeiden eruit voort.

Leerlingen en leraren namen deel aan enquêtes over het welbevinden en het schoolklimaat. De directie koppelt acties aan de resultaten ervan.

Sommige leraren reflecteren over de eigen onderwijspraktijk. Ze doen dit echter vooral vanuit een zorg om het welbevinden en de maximale slaagkansen van de leerlingen op de school. Uit het onderzoek van de vakken blijkt dat dit sporadisch leidt tot waardevolle en kwaliteitsverhogende initiatieven. Het onderzoek wijst echter ook uit dat dit in een aantal gevallen leidt tot mildheid en onderschatting ten aanzien van de leerlingen en een onvoldoende uitdagend onderwijsniveau. De meeste vakgroepen zijn nog niet toe aan zelfevaluatie over het onderwijskundig handelen in het teken van leerplangerichtheid en doeltreffende leerbegeleiding. Dit is nochtans een voorwaarde voor doelgerichte kwaliteitsverbetering.

De directie is bereid om het eigen beleid te evalueren en bij te sturen. Via de verschillende overlegorganen en -raden en tijdens pedagogische studiedagen worden beleidsbeslissingen en schoolactiviteiten geëvalueerd en bijgestuurd indien nodig. Het uitzetten van een krachtig pedagogisch-didactisch beleid en de doelgerichte vertaling daarvan naar de klaspraktijk vormt voor de directie een belangrijke uitdaging.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De materiële uitrusting voor de specifieke vorming in de meeste studierichtingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het open leer- en leefklimaat.
- De aandacht voor het welbevinden en de socio-emotionele noden van de leerlingen.
- De ondersteuning van de leerlingenbegeleiding op schoolniveau.

Wat betreft het algemeen beleid

- De profilering van de school in de regio.
- Het nastreven van een participatief beleid door de directeur.
- De visieontwikkeling rond leerlingenbegeleiding volgens de principes van het M-decreet.
- De contacten met de nijverheidsgerichte sectoren.
- De planmatige investeringen in het machinepark.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplangerichtheid van het onderwijsaanbod.
- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen.
- Het doelgericht nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De leerbegeleiding op klasniveau.
- De vakgroepwerking als hefboom voor kwaliteitsverbetering.
- De samenwerking tussen studierichtingen en graden.
- De afstemming van de professionalisering en de ondersteuning op de reële behoeften.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het nastreven van een gedragen visie, een gezamenlijke strategie en een gelijkgericht leiderschap.
- De aansturing en de opvolging van de onderwijskundige processen.
- De interne kwaliteitszorg.
- De organisatorische randvoorwaarden voor de leerplanrealisatie.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor techniek in de eerste graad van de A-stroom.

8 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 Bouw- en houttechnieken	techniek	
Graad 1 Industriële wetenschappen	techniek	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	techniek	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **21-09-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

9 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Heidi DE NIEL de inspecteur-verslaggever	Gert VAN GESTEL de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	